



۷

## نقی، سیاسی و بهتاش فوتبالی می‌شود؟

گزارش جام جم از پشت صحنه برنامه «میدون»  
عصر جدید کارآفرینان

۶

نگاهی به سیاست‌های خارجی آل سعود در منطقه که با شکست مواجه شده است

## ریاض در جست‌وجوی راه نجات



# رسانه

یکشنبه ۵۸ دی ۱۳۹۸ :: شماره ۵۵۶۲



۸

# جام جم

صندلی داغ



یادداشت:  
سعید پیردوست  
بازیگر

### لذت‌های کار

### اقتباسی در تلویزیون

پیشنهادهای بازیگری برای هنرپیشه‌های پایه‌سن گذاشته کمتر شده است و به خود من بعد از مدت‌ها نقشی قابل قبول در سریال «حکایت‌های کمال» پیشنهاد شد. کیفیت فیلمنامه و گروه تولید قوی باعث شد بازی در این سریال را باوجود کوتاهی نقش بپذیرم و خوشبختانه مخاطبان هم از سریال راضی بوده‌اند. یکی از جنبه‌های مثبت حکایت‌های کمال، اقتباس از یک داستان قوی بوده که باعث می‌شد کارگردان هم در شخصیت‌پردازی راحت‌تر باشد. اقتباس از رمان‌های باکیفیت و خواندنی اگر جدی‌تر شود قطعا می‌تواند باعث تولید سریال‌های ارزنده بیشتری شود.

یادم می‌آید در زمان‌هایی نه‌چندان دور، کارگردانان همنشین نویسنده‌گان و ادبا بودند و همین شرایط باعث تعاطی افکار و تولید محصولات فراگیر نمایشی می‌شد. هرچه فاصله سریال‌سازان با ادیبان بیشتر شد، کیفیت سریال‌ها هم پایین آمد.

در روزگاری که آمار کتابخوانی مردم پایین آمده این‌که با تولید سریال‌های اقتباسی کاری کنیم که مردم به سمت ادبیات بروند خیلی ارزنده و نیکوست و باعث می‌شود وجه فرهنگی‌سازی رسانه ملی تقویت شود.

البته در رادیسو و به‌خصوص رادیو‌نمایش با اقتباس‌های نمایشی فراوان روبه‌رو بوده‌ایم و حتی رمان‌خوانی هم صورت می‌گیرد، ولی باز هم اقتباس تصویری برای مخاطب، لذت دیگری دارد و موجب می‌شود مخاطب درکش از ادبیات بالا رود و حتی شاید به دنبال منبع اقتباس برود و کتاب بخواند.

در تلویزیون دنیا هم اقتباس از شاهکارهای کلاسیک را داشته‌ایم که باعث افزایش تیراژ منابع اقتباس می‌شود. لذت دیگری دارد و موجب اقتباس‌های خوب برویم به یقین می‌توانیم بر دامنه کتابخوانان خود بیفزاییم. ]

### خراسان بزرگ

### ساخته می‌شود

مستند «خراسان بزرگ، از سبز تا طلوع» پیش‌تولید خود را آغاز کرد. به گزارش جام‌جم، «خراسان بزرگ، از سبز تا طلوع» نام مجموعه مستندین است که به تازگی پیش‌تولید آن آغاز شده و تلاش می‌کند نگاهی متفاوت به شهرها و درکنار آن روستاهای ایران و به ویژه منطقه خراسان داشته باشد. این مستند سیری بر آداب و رسوم روستاهای کهنسال خراسان شمالی، خراسان رضوی و خراسان جنوبی خواهد داشت و کارگردانی آن را افشین هنری برعهده دارد. جعفرفریدزاده تهیه‌کننده این مستند است و مهدی سعادت‌پور هم نگارش و تحقیق آن را بر عهده داشته است.



## یادبود جام‌جمی‌ها برای سومین سالگرد دنیا فنی‌زاده عروسک‌گردان کلاه قرمزی

# یک دنیا بدون «دنیا»

سه سال پیش در همین روز درگذشت یک عروسک‌گردان باعث شد تا تازه خیلی‌ها بفهمند پشت آن همه عشق و احساسی که به عروسک‌ها جان می‌دهد چه کسانی هستند. دنیا فنی‌زاده، عروسک‌گردان کلاه قرمزی ۸ دی ۹۵ با رفتنش خیلی‌ها را به یاد پشت صحنه شخصیت‌های دوست‌داشتنی انداخت که برای همه مان پراز خاطره‌اند و

فاطمه شه‌دوست

رسانه

چشم‌مان را که می‌بندیم، به کمی قبل‌تر و روزگار کودکی می‌رسیم، یادشان می‌افتیم، بعد هم خنده گوشه لب‌هایمان می‌آید و گاهی برای چند لحظه که شده دوباره با آن‌ها پیچه می‌شویم. از بین همه این شخصیت‌های رنگارنگ که امروز شهرت بعضی‌هاشان اگر نگوییم بیشتر، کمتر از خیلی از چهره‌هایی که می‌شناسیمشان نیست، آقای کلاه قرمزی برای خودش برویایی دارد، عروسکی که سال‌های سال است گوشه ذهن و قلب خیلی از ما جا خوش کرده و کم‌ا‌کان در قلاب

جادویی آن را با بقیه دوستانش می‌بینیم. در این بین شاید شما هم خیلی حواستان به پشت صحنه آقای قرمزکلاه و بقیه خاندانش نباشد اما آن طرف‌میز کسانی هستند که به تکتک این عروسک‌ها جان می‌دهند و باعث می‌شوند تا ما با آن‌ها زندگی کنیم. دنیا فنی‌زاده هم یکی از این شخصیت‌هاست که در تمام این سال‌ها کلاه قرمزی که به قول خودش پسر بزرگش بود را درست مثل فرزندش قدم به قدم راه‌برد و به جایی رساند که امروز همه آن‌را می‌شناسند و دوستش دارند.

### دنیای بی‌نام و نشان عروسک‌ها

آزاده پورمختار که سال‌هاست در حوزه عروسک‌گردانی و صداپیشگی با کارهایی مثل زی‌زی گولو، خونه مادر بزرگ، خاله قورباغه، شهر موش‌ها و... فعالیت داشته و می‌شود او را یکی از مادران دنیای عروسک‌ها دانست، در گپ کوتاهی که داشتیم درباره دنیا فنی‌زاده و روزهایی که با او سپری کرده بود گفت: «دنیا فنی‌زاده بسیار به کارش علاقه‌مند بود، واقعا با عشق کار می‌کرد و برای کاری که می‌کرد ارزش زیادی قائل بود. او جزو با استعدادترین‌های این حوزه بود که هر کاری که می‌کرد به اجرای آن اهمیت زیادی می‌داد تا جایی که با دردی که داشت باز هم نمی‌توانست از کارش دست بکشد و تا جایی که می‌توانست با کلاه قرمزی بود و او را رها نکرد. پورمختار می‌گوید: من خاطرات خوب زیادی از دنیا دارم، گاهی من صداپیشگی می‌کردم و او عروسک‌گردانی، تعاملی که با خلاقیت جالب او آن را پیش می‌بردیم و نتیجه‌اش هم خوب از آب درمی‌آمد. ما کارهای زیادی با هم داشتیم و آن قدر حرف و خاطره از او و عروسکش هست که نمی‌دانم کدام را بگویم.»

مهم‌جو‌ریت ادامه دار دنیای عروسک‌ها هم موضوع دیگری بود که او درباره اش گفت: «این مساله واقعا وجود دارد، من زمانی که به خانه سینما رفتم دیدم که تعداد زیادی از عروسک‌هایی که من جای آن‌ها حرف زده بودم و به نام سازنده آن بود اما هیچ نام و نشانی از من به عنوان کسی که به هر حال بخشی از شخصیت آن عروسک را شکل داده نبود. این اتفاق متأسفانه در مورد کسانی که کار عروسکی می‌کنند خیلی زیاد است و این فاجعه‌ای است که همیشه وجود داشته و دارد.»

به گفته پورمختار کار عروسکی جزو پروژه‌های هزینه‌بری است که در آن هر شخصیت عروسکی حدود سه نفر را به همراه دارد، عروسک‌گردان، دستیار او و صداپیشه، اما در این بین هزینه‌ای که در نظر گرفته می‌شود بسیار پایین است. به عنوان مثال اگر برای یک بازیگر رقمی در نظر گرفته شود آن رقم را برای شخصیت عروسکی نصف می‌کنند و همان میزان هم باید بین گروه تقسیم شود.

### کلاه قرمزی همیشه و همیشه برای دنیاست

بعد از درگذشت فنی‌زاده، شیمای بخشنده جای خالی او را پر کرد و جان دوباره‌ای به کلاه قرمزی بخشید. او درباره اولین روزهایی که قرار بود به جای او کلاه قرمزی را هدایت کند، می‌گوید: «این اتفاق وظیفه سنگینی بود که من عهده دار آن شدم چون خانم فنی‌زاده از دوستان من بود و همه گروه خیلی دوستشان داشتیم، همچنین از آن جایی که او خواسته بود تا این کار را ادامه دهیم، احساس وظیفه می‌کردم که این امانتداری را به بهترین شکل انجام دهم. با این وجود عروسک‌گردان کلاه قرمزی همیشه و همیشه خود دنیاست و امضای ایشان روی آن است. اولین چیزی که درباره او به ذهن من و خیلی از کسانی که با هم کار کرده بودیم می‌رسد، این است که او حتی در سخت‌ترین شرایط روحیه خیلی خوبی داشت، می‌خندید، عاشقانه به همه چیز نگاه می‌کرد و در سال آخر به دلیل علاقه و عشقی که داشت با دست چپ که دست اصلیش نبود کارش را ادامه داد، شرایطی که واقعا دشوار بود.»

بخشنده که عروسک‌گردان آقای همساده و دختر همساده هم هست، در پاسخ به این که برای ادامه این مسیر چه قدر از سبک خودش استفاده کرده گفت: «زمانی که این وظیفه به من محول شد، با نگاه خاص و امانتداری به آن روبه‌رو شدم، به همین دلیل همان کاری که ایشان می‌کردند را ادامه دادم چون همان‌طور که گفتیم امضای ایشان پای این کار است و من تلاش‌ام این بود تا شیوه‌ای که او برای کلاه قرمزی داشت را ادامه دهم.» ]

### لقمه را مدیون دنیا فنی‌زاده هستم

به کارتان اعتقاد داشته و عاشقش باشید که بتوانید آن احساس را از طریق عروسکی که در دست دارید منتقل کنید. یکی از دلایلی که من لقمه‌شو را ایجاد کردم که خودم در کنار عروسکم دیده شوم، فوت خانم فنی‌زاده بود. سه سال پیش که برای بدرقه او در خانه سینما جمع شده بودیم و عکسی از ایشان آن جا نصب شده بود، خیلی از مردم که رد می‌شدند از ما می‌پرسیدند که این عکس کیست؟ و وقتی می‌گفتم که او عروسک‌گردان کلاه قرمزی است خیلی‌ها می‌گفتند مگر آقای جبلی برای این برنامه نبود؟ آن جابود که با خودم گفتم حیف است که وقتی چنین شخصی که عاشق عروسک و کارش بود از بین ما رفته، هنوز خیلی‌ها نمی‌شناسندش. همان موقع به این فکر افتادم که کاری کنم تا نه خودم بلکه حرفه عروسک‌گردانی بیشتر دیده شود تا مردم به چشم ببینند که عروسک‌گردان چه کارهایی می‌تواند کند و تنها یک شخص گمنام در پشت میزها نیست. از همان زمان به سراغ لقمه رفتم و در کنارش عروسک‌گردانی کردم که هم مردم از آن لذت ببرند و هم با این حرفه بیشتر آشنا شوند. جریانی که آن را مدیون دنیا فنی‌زاده هستم.»

بارها گفته شده که عروسک‌گردانی کار دشواری است و در این بین صداپیشه‌ها و عروسک‌گردان‌ها آن‌ها را طوری مشهور می‌کنند که در حد سوپراستار‌ها این عروسک‌ها معروف می‌شوند و اگر این عروسک‌ها زنده بودند که البته هستند، مردم از ذوق و علاقه تکه تکه که شان می‌کردند، مثل جناب خان، فامیل دور کلاه قرمزی و... که محبوبیت زیادی دارند، این‌ها بخش دیگری از صحبت‌های لقمانیان بود که در ادامه اش اضافه کرد: «در این میان صداپیشه و عروسک‌گردان هیچ وقت دیده نمی‌شوند و این موضوع در فضاهای مختلف باعث می‌شود که چندان هم جدی گرفته نشوند، همان‌طور که برخی تهیه‌کننده‌ها فکر می‌کنند که این روند ساده‌ای است که یک نفر حرف می‌زند و دیگری به قول آن‌ها عروسک را می‌چرخاند، اصطلاح بدی که اصلا مناسب نیست و فکر می‌کنند که گرداندن عروسک مثل عروسک بازی است.» او اضافه کرد: «هر زمانی که مخاطب یک کار عروسکی علاوه بر پیچه‌ها، بزرگ‌ترها هم بودند، آن کار اصولاً موفق شده است مثل کلاه قرمزی و جناب خان که اگر تنها به پیچه‌ها اختصاص پیدا می‌کردند، آن قدر دیده نمی‌شد. لقمه هم اقدامی است که با آن می‌خواهیم بگویم که عروسک فقط برای خاله بازی نیست و می‌شود با عروسک حرف‌های سیاسی، فرهنگی و... زد.»

محمد لقمانیان عروسک‌گردان فامیل دور که صداپیشگی بچه فامیل را هم به عهده دارد و مدتی است با لقمه در فضای مجازی کارش را ادامه می‌دهد، صحبت‌هایش درباره فنی‌زاده را با عشق او به کارش شروع کرد و گفت: فنی‌زاده اول از هر چیزی عاشق کار عروسک‌گردانی و به خصوص کلاه قرمزی بود. او همیشه می‌گفت که کلاه قرمزی پسر اول من و بزرگ‌تر از پیچه‌هایم است چون خودش دو پسر دوقلو داشت و پیش از آن‌ها کارش را با کلاه قرمزی شروع کرده بود. او در پشت صحنه همیشه با کلاه قرمزی حرف می‌زد، نوازشش می‌کرد و قربان صدقه‌اش می‌رفت. قاعدتا اگر کسی ایشان را نشناسد و با این فضا آشنا نباشد، شاید برایش عجیب و غریب باشد که یک نفر بطور می‌تواند با عروسک‌ها این‌طور رفتار کند اما به من واقعا ثابت شده که در چنین حوزه‌ای باید عاشق کارت باشی و آن قدر کودک درونت بیدار و فعال باشد که این اتفاقات رقم بخورد.»

لقمانیان از روزهایی که دنیا با درد، دست و پنجه نرم می‌کرد و با همه مشکلاتی که داشت بازم پسر بزرگش را کنار رها نکرد گفت و افزود: «او با وجود آن که این‌اواخر به دلیل بیماری‌اش درد زیادی داشت و دستش در اثر مشکلاتی که داشت ورم کرده بود و بیماری به آن زده بود، در شرایطی که حتی نمی‌توانست آن دست را تکیه‌گاهش قرار دهد، با دست دیگرش عروسک را می‌گرفت و علیرغم آن که آقای طهماسب می‌گفتند استراحت کنید، پافشاری می‌کرد که به کارش ادامه دهد. مجموعه همه این‌ها نشان می‌دهد که او واقعا عاشق کارش بود و همین عشق است که باعث می‌شود هیچ‌کس دنیا فنی‌زاده و کلاه قرمزی را فراموش می‌کند.»

جان دادن به عروسک‌ها با احساس عروسک‌گردان هم موضوع دیگری بود که او به بهانه آن به «لقمه‌شو» که چندسالی می‌شود آن را به راه انداخته اشاره کرد و گفت: «همان‌طور که گفتم شما باید آن قدر



شبکه يك	
<span><span>۶</span></span>	صبح بخیر ایران
<span><span>۱۱/۱۰</span></span>	آفتاب شرقی؛ این برنامه با هدف تبیین دین اسلام و تطبیق آن با زندگی اجتماعی هر روز بعد از جمعه‌ها پخش می‌شود.

<span><span>۱۷/۳۰</span></span>	فرمول يك
<span><span>۱۹/۴۰</span></span>	پایش
<span><span>۲۲/۱۰</span></span>	سریال زیر همکف

### شبکه دو

<span><span>۱۰/۳۰</span></span>	زنده باد زندگی
<span><span>۱۸</span></span>	عصر خانواده
<span><span>۱۹</span></span>	این برنامه با رویکرد بازخوانی سبک زندگی ایرانی-اسلامی به صورت تخصصی و با نگاهی خانواده‌محور به موضوعات پرداخته و لذت حضور در کانون خانواده و ارائه راهکارها و ایده‌های مناسب برای طرح الگوی خانواده مطلوب ایرانی. اسلامی را در دستور کار دارد.

<span><span>۲۱</span></span>	دوقلوها
<span><span>۲۱/۳۰</span></span>	در انتهای الوند

### شبکه سه

<span><span>۷</span></span>	سلام صبح بخیر
<span><span>۱۱</span></span>	طبيب
<span><span>۲۰/۴۵</span></span>	سریال وارث
<span><span>۲۲/۳۰</span></span>	عجوبه‌ها

### شبکه چهار

<span><span>۶/۳۰</span></span>	چهارسوی علم
<span><span>۱۶</span></span>	گزینیه ۴
<span><span>۱۹</span></span>	سخنرانی

<span><span>۲۳</span></span>	شب‌های هنر، تئاتر، موسیقی، شعر، کتاب، معماری و سینما شش برگ از مجله تصویری و شیشه‌های هنر را تشکیل می‌دهند که از شنبه تا پنجشنبه ساعت ۲۳ پخش می‌شود.
------------------------------	--

### شبکه پویا

<span><span>۸/۱۵</span></span>	حبابی‌ها
<span><span>۹</span></span>	هزار و یک داستان
<span><span>۹/۳۰</span></span>	شهر قصه
<span><span>۱۱</span></span>	خدا چه آفریده؟
<span><span>۱۲/۴۵</span></span>	جزیره اسرارآمیز لالا
<span><span>۱۴/۰۵</span></span>	گروه نجات ریاتیک
<span><span>۱۸/۳۰</span></span>	داستان آتیه‌شلی
<span><span>۲۱</span></span>	جزیره دانش

### شبکه نمایش

<span><span>۱۳</span></span>	مسافران آفتاب
<span><span>۱۵</span></span>	شمال از شمال غربی
<span><span>۱۷</span></span>	امنیت پرواز
<span><span>۱۹</span></span>	فرود۱
<span><span>۲۱</span></span>	تولد يك پروانه
<span><span>۲۳</span></span>	گذر از اندوه

### شبکه‌های رادیویی

<span><span>۸</span></span>	صبا، صبح صبا/مجله صبحگاهی شاد و طنز با آیت‌های متنوع
<span><span>۱۱/۳۰</span></span>	ورزش؛ فصل ششم/ ویژه برنامه انتخابات پارتی همین دوره مجلس شورای اسلامی
<span><span>۱۲/۳۰</span></span>	سلامت؛ نیم‌نگاه/مشکلات سوخت صنایع
<span><span>۱۲/۳۰</span></span>	اقتصاد؛ راه ابریشم/بررسی ظرفیت کشور در صادرات خشکبار
<span><span>۱۳/۳۰</span></span>	معارف؛ شفا/تدابیر پاکسازی بدن از مواد زائد(دفع صحیح)
<span><span>۲۰/۰۵</span></span>	قرآن؛ تجوید تحقیقی/آموزش تجوید و تحقیق به کارشناسی استاد ستوده‌نیا